

– ведення інноваційної діяльності з урахуванням охорони та захисту об’єктів інтелектуальної власності, атестацією та сертифікацією нової продукції відповідно до міжнародних стандартів серії ISO-9000;

- отримання знань з розробки та вибору інноваційної стратегії для підприємства;
- набуття практичних навичок з управління різними типами інновацій;
- оволодіння знаннями з інноваційних ризиків, розрахунків та оцінка інвестицій;
- створення плану реалізації проектів та втілення їх у життя.

У навчальному процесі Харківського навчально-наукового інституту ДВНЗ «Університет банківської справи» використовуються інноваційні педагогічні та комп’ютерні технології, новітні методики, інтерактивні методи навчання (дискусії, рольові ігри, метод інтелектуального штурму, відкритих творчих конкурсів тощо). Магістерська програма «Управління інноваційним розвитком» має прикладний характер, поєднує традиційні та дистанційні методи навчання з проведенням наукових досліджень в області управління фінансами корпорації.

Навчальним планом підготовки магістрів передбачені обсяг викладання обов’язкових дисциплін – 34,4 % (930 год. / 31 кредит), обсяг викладання вибірових дисциплін – 33,4 % (900 год. / 30 кредитів), переддипломна практика – 15,6 % (420 год. / 14 кредитів), підготовка магістерської дипломної роботи – 14,4 % (390 год. / 13 кредитів), атестація здобувачів вищої освіти – 2,2 % (60 год. / 2 кредити), разом 2700 год. (90 кредитів) [1].

Випускники магістерської програми «Управління інноваційним розвитком» підготовлені до виконання професійних функцій з видів економічної діяльності за «Державним класифікатором видів економічної діяльності ДК 009-96», затвердженим наказом Держстандарту України від 22.10.96 № 441, та здатні виконувати зазначену професійну роботу, займати первинні посади згідно довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, а саме: науковий співробітник (маркетинг, ефективність підприємництва, раціоналізація виробництва); економіст; аудитор; економіст з планування, оглядач з економічних питань, консультант з економічних питань, економічний радник, економіст з фінансової роботи, економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності, економіст, аудитор, бухгалтер-експерт, бухгалтер-ревізор [02].

Випускники магістерської програми «Управління інноваційним розвитком» можуть працювати на посадах науково-педагогічного працівника вищого навчального закладу III-IV рівня акредитації.

Перелік посилань:

1. Кафедра фінансів. Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи» / Офіційний Інтернет-ресурс. – Режим доступу : <http://khibs.ubs.edu.ua/departament/kafedra-finansiv-ta-finansovo-ekonomichnoy-bezpeki/>
2. Орехова К. В. Удосконалення методичного підходу до оцінювання професійної майстерності викладачів / К. В. Орехова, О. Г. Головка // Електронне наукове видання Міжнародний науково-практичний журнал «Фінансовий простір». – 2015. – № 1. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2015_1_29.

ПРАГМАТИЧНА МЕТОДОЛОГІЯ Б. ГАВРИЛИШИНА ЯК ПАРАДИГМА ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В СУЧАСНИХ УМОВАХ

*В.Д. Карпенко, канд. філос. наук, доцент
ПВНЗ «Вінницький фінансово-економічний університет»*

Аналіз публікацій, присвячених пошукам шляхів оптимізації методологічних засад процесу викладання економічних дисциплін у вищих закладах освіти у контексті євроінтеграційних прагнень України, свідчить про посилення уваги наукової спільноти та економістів-практиків до концептуальних засад «архітектури суспільних ладів», сформульованих Б. Гаврилишином [1]. Будучи радником кількох українських президентів, йому так і не вдалось за життя реалізувати свою давню мрію про розбудову незалежної України як заможної держави, але прогностичний потенціал його методології, як і гасло «мислити глобально, діяти локально», видається надзвичайно актуальним.

В умовах економічної і політичної глобалізації, кризи та нестабільності важливо з’ясувати особливості прагматичної методології, запропонованої Б. Гаврилишином у його доповіді Римському клубу з тим, щоб сприяти формуванню більш реалістичної теоретичної моделі так званого «ефективного суспільства», визначити перспективні напрямки посилення ефективності реформування різних сфер суспільного життя в Україні. На думку Б. Гаврилишина, сучасна економічна теорія потребує ідеологічного визволення та утвердження прагматичної теорії, що стала б привабливою для всіх. В її основі має бути абсолютна цінність – людина та її життя. Усі інші явища повинні розглядатись через призму людини. Оскільки цінності існують лише через людину та суспі-

льні стосунки, то природно, що вони пронизують собою й політичне правління, та економічну систему. Однак з соціально-філософської точки зору поняття «прагматизм» і «прагматична ідеологія» не тотожні. Прагматизм, як відомо, є філософською течією, що виникла в кінці XIX століття та отримала найбільше поширення в США. Засновниками її вважаються Ч. Пірс, У. Джеймс, Дж. Дьюї, які в умовах стрімкого прогресу науки і техніки, розвитку промисловості і культури сформулювали його основоположні принципи. Саме прагматизм увів у філософію та детально розробив тему людської діяльності, визначивши головним завданням філософії розробку загального методу вирішення різних життєвих ситуацій, а не дослідження першооснов буття і пізнання, як це робила традиційна класична філософія. Для прагматиста дія повинна спиратися на принцип максимальної ефективності, а істина – це ідея, яка у найкращий спосіб веде до успіху, приносить користь і задоволення. Поняття ж «прагматична ідеологія» має дещо інший зміст. Прагматизм в політиці тлумачиться в сучасній політології як «ідеологічна установка, яка визначає істинність за одержаним позитивним результатом, практичним успіхом» [2]. Отже, цінність соціально-економічного і політичного мислення, за прагматизмом, обумовлюється його дієвістю, ефективністю як засобу досягнення успіху, для вирішення в кінцевому випадку життєво важливих завдань. Таким чином, можна стверджувати, що методологічну основу прогностичної концепції Б. Гаврилишина, його пошуків оптимальної моделі ефективного суспільства становить гуманістичне прагматичне світобачення, в якому людина посідає не тільки місце суб'єкта практичної діяльності, але й кінцевої мети всіх соціальних, економічних та політичних трансформацій. При цьому соціальну, економічну та політичну ефективність автор розуміє саме як результативність. Аналізуючи інші креативні методологічні ідеї автора, варто виділити чотири ключових критерії ефективного суспільства: політична свобода; достатній рівень доходів без недосяжної різниці між багатими та бідними; соціальна справедливість; дбайливе ставлення до природи. Основною детермінантою суспільної ефективності Б. Гаврилишин вважає суспільний лад, складовими якого є цінності, політичне правління та економічна система. Саме цінності, на думку вченого, становлять основу суспільного розвитку. Свобода і соціальна справедливість – критерії ефективності, значимість яких підтверджена практикою соціально-економічних перетворень у Японії, Південній Кореї, Сінгапурі, на Тайвані. Методологія аналізу суспільних ладів ініціатора створення Міжнародного інституту менеджменту, як бачимо, базується на поняттях «ефективність суспільств» та «складові суспільного ладу». При цьому наголошується, що сумісність складових суспільного устрою є умовою його ефективності. Про Україну у своєму дослідженні Б. Гаврилишин не писав, однак, у третьому її виданні українською мовою у 2009 році міститься спеціальний додаток «Україна: 20 минутих і 20 майбутніх літ», де він детально і критично аналізує набутий Україною досвід розбудови нової системи суспільних відносин [3]. Головна проблема українських реформ, наголошує Б. Гаврилишин, – не відсутність національної ідеї, а відсутність образу майбутньої держави. Причому центральне місце в уявному образі мають посідати не кількісні показники, не ВВП, а людина. Україну потрібно не ремонтувати, а на підставі нової системи цінностей створювати нову економічну систему.

Отже, прагматична методологія Б. Гаврилишина саме в сучасних умовах реально може стати дієвим інструментом оновлення парадигмальної бази викладання економічних дисциплін у ВНЗ України.

Перелік посилань:

1. Гаврилишин Б. Дороговкази в майбутнє: До ефективніших суспільств : доп. Римському Клубові / Гаврилишин Богдан. – К. : Основи, 1993. – 238 с.
2. Політологія: сучасні терміни і поняття : короткий навчальний словник-довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / [уклад. В. М. Піча, наук. ред. Л. Д. Климанської, Я. Б. Турчин, Н. М. Хоми]. – [4-те вид., виправ. і доп.] / – Львів : Новий Світ-2000. – 2015. – С. 325.
3. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств: Дороговкази в майбутнє: доп. Римському Клубові / Б. Гаврилишин ; [упоряд. В. Рубцов]. – [вид. 3-тє, допов.]. – К. : Унів. вид-во ПУЛЬСАРИ, 2009. – 248 с.

«COMPLETE-ТРИАДНА» МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЮ

*М.М. Климчук, канд. екон. наук, доцент
Київський національний університет будівництва і архітектури*

З метою підвищення рівня енергоефективності та енергозбереження на підприємстві як пріоритет актуалізується кадрове забезпечення. Адже, персонал виробничо-економічної системи має володіти технологіями практично-прикладного мислення, базисом якого є «Complete-триадна» модель, яка складається з «суб'єкту – об'єкту – результату» та передбачає ідентифікацію та реалізацію організаційно-економічних, техніко-технологічних і структурно-енергетичних заходів.